Debreczen 1864. Decz. 11. 50. szám. Harmadik évfolyam.

Megjelen **minden vasárnap.** Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három hóra 1 frt. 80 kr. **Szerkesztő és kiadóhivatal** a piaczutczai *Csanak-házban.*

Hirdetési díj: Négyhasábos petit soréri egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszorinál 4 kr, többszörinél vagy nagy terjedelmü hirdetésnél árleszámitás.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Egyes szám ára

Lapunk számára külföldi hirdetményeket elfogad: Hassenstein és Vogler Hamburg és Altonában; Molien Ottó, majna-melléki Frankfurtban. Oppelik A. Bécsben; Laffite Bullier és társa Párisban; Goldberger A. T. Berlinben. Draudt G. és Brauner J. G. Bécsben.

Előfizetés

a

„Hortobágy“

hetilapra.

Előfizethetni:

Vidéken minden postahivatalnál.
Helyben a „Hortobágy“ kiadóhivatalánál (Piacz-utcza, Csanak-ház).

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 80 kr.

A „HORTOBÁGY“ kiadóhivatala

Szinügyegyleti fölhivás.

Alólirt választmány, f. évi novemberhó 28-ik napján tartott ülésében elhatározta, hogy bármennyire kedvezőtlen is jelen időszak arra, hogy a szinügylegylet alakulásakor kitüzött czél megközelitésére jelentékenyebb mozgalom legyen támasztható: mindemellett is, habár csak korlátoltabb körre szoritkozó munkássága tovább is folytattassék s az egyletnek 1865. évi januárhó 1. napjától számitandó további egy évre leendő megalakulása iránt a kellő lépések annyivalinkább megtétessenek, mivel viszonyaink kedvezőbb fordultával sokkal könnyebb leend egy már létező, határozott irányban mozgó egylet munkásságának lendületet adni, mint az ügy iránti részvétre fogékony erők összegyüjtését nagy fáradsággal ismételni s az ujból alakulás sokszoros nehézségeivel másodszor is megküzdeni.

Hozzátudva ehez még azon körülményt, miszerint „Hortobágy“ czimü heti közlönyünk kiadhatása a hatóság részéről egyletünknek van engedélyezve s igy annak fenmaradhatása egyletünk további fentartásától van föltételezve, a közönség érdekében annyivalinkább folytatandónak találta alólirt választmány ezen egylet működését, mert szerinte, városunk és közel vidéke, különösen napjainkban csak a társadalom nagy erkölcsi hátrányával nélkülözhetne egy oly időszaki közlönyt, melyben illetékes egyének, fontosabb kérdéseink ügyében a közönséggel érintkezhetnek s melyből közéletünk figyelemreméltó mozzanatairól értesülhetni szellemi szükségletünkké vált.

Ugyanazért a választmány azon meggyőződésben, hogy ezen intézkedésével közügyeink iránt nem közönyös polgártársai kivánatát előzte meg: hazafias bizalommal kéri föl a t. cz. közönséget hogy ezen egylet ügyének fölkarolásához járulni annálinkább méltóztassék, mivel az alábbi valóban csekély s csupán az elkerülhetlen apró kiadások fedezésére szükséges évi tagdij, az ügy fontosságát tekintve, jóformán áldozatnak sem mondható.

A tagok évi dija 1 frt oszt. ért

Ki az egylet pénztárába egyszer-mindenkorra 20 frtot befizet, az alapitótagok sorába lép.

Az egylet jelenlegi tagjai, mintszintén azon tisztelt hazafiak, kiktől — ismert áldozatkészségöket tekintve — egyletünk pártolása remélhető, lakásaikon fognak az egyleti szolga által fölkerestetni.

Egyébiránt aláirhatni a lap szerkesztőségénél, valamint t. cz. Handtel Vilmos egyleti pénztárnok ur kereskedésében is, (mindkettő piaczutczán Csanak-háznál).

Az egylet jelenlegi tagjai, utalással a választmány mult évi november 15. 7. sz. a. kelt határozatára, tisztelettel figyelmeztetnek, hogy azon esetre, ha netaláni kilépési szándékukat január 1. napjáig alólirt elnöknél be nem jelentik: hallgatólagos további kötelezettséget vállalt egyleti tagokul fognak tekintetni.

Debreczenben 1864, deczember 6.

Az egyleti választmány nevében:
Csanak József elnök.
Kerekes József jegyző.

A népnevelés ügyében.

Az ember, hogy magasztos hivatásának megfelelhessen, szükség, hogy a miveltség bizonyos fokán állva, a társadalombani kötelességei és egyszersmind jogai iránt is kellő felvilágosodással birjon, hogy igy annak czéljai előmozditására, alkalmas és hasznos is lehessen, — bizonyos lévén, miszerint a miveltség e fokozatának hiányában, vagy a gonoszság sötét örvényébe merül el menthetetlenül; vagy a miveletlenséget leginkább jellemző indifferentismus hidegségében megdermedve, nyomtalanul, mint bármely oktalan állat, enyészik el a földszinéről.

Ami e tételben egyes emberekről állittatik, mind az a népekre is alkalmazható; a történelem lapjai eléggé igazolják, hogy csak oly népek emelkedhetnek magas hatalmi állásra s csak is oly népek hivatvák az elérhető jólét s az emberi méltóságot leginkább megillető szabadság élvezetére, amelyek szellemi miveltséggel birnak s annak kifejtésén lankadatlan buzgalommal munkálkodnak.

Innen van, hogy a haladó kor nagy eszméi között alig áll valami magasabb helyen — s a legnagyobb statusférfiak gondjai alig irányulhattak valaha nemesebb czél felé, — mint a népnevelés szent ügyének eszméje, — innen van, hogy bármerre irányozzuk is szemlélődésünket a müvelt világban, e tekintetben mindenütt csak a folytonos tökéletesbülés felé törekvés munkáival találkozhatunk.

E törekvéseknek, kivált a protestantismus megszilárdulása óta, — mely által a népek is gondolkozásra és észlelődésre jogosittatnak fel, nem csekély eredményei mutatkoznak, — több országban a nép miveltsége már is oly magas fokra emelkedett, miszerint nem ritkán láthatja az utazó azoknak határain, hogy a nép legalsó osztályához tartozó pásztor emberek, — könyvek, vagy hirlapok olvasása mellett őrzik legelő nyájaikat.

Es bár egy hazája sorsát igazán szivén viselő hazafinak felette kedves érzemény is annak tudata, hogy népünk, sok európai mivelt nemzet népeinél, miveltségi tekintetben, nemcsak hátrább nem, de a minden szép, jó és nemes iránti természeti hajlamánál s fogékonyságánál fogva, sok tekintetben azoknak felette áll; — mégis e hizelgő tudat melegénél, ez iránybani törekvésünket ellankadni engednünk nem lehet, nem szabad, — mert valamint az emberi mivelődés soha oly magas fokra nem emelkedhetik, honnan magasabbra nem szállhatna még, — ugy az e tekintetbeni tevékenységnek is, soha nem szünő öröknek kell lenni, — a legcsekélyebb megállapodás mulhatlanul meghozandván a visszaesés kipótolhatatlan káros következéseit.

A népek mivelődésének eszközei, kétségtelenül az iskolák és egyházak lévén, törekvésünket mindenekfelett oda kell irányozni, hogy a szellemi s egyszersmind erkölcsi mivelődés e postulatumaiban, sehol hiány ne legyen, hogy a gyenge gyermeknek az iskolában, a már felnőtt férfiunak és nőnek az egyházban, alkalma legyen megtanulni mindazt, mit a társadalmi életben — hogy annak hasznos tagjaul tekintethessék, — tudnia mulhatatlanul szükséges.

Ez általánosságban javasolt eszközök czélszerüsége felől meggyőződve, gondolatainkat e felett tovább nem füzhetjük; mintegy varázsütésre kell itt megállapodnunk, mert mint e nemes város polgárainál, önkintelenül is felmerül a kérdés: hogy állunk e tekintetben Debreczenben? — A felelet, mit e kérdésre adhatunk, csak fájdalmas érzelmeket támaszthat fel sziveinkben, mert őszintén meg kell vallanunk, hogy Debreczen város e tekintetben még igen sok csekély népességü s szegény sorsu falvaktól is, messze távolba elmaradt. — E város egyrészről, nagy népessége, lelki szükségletének kielégitése végetti befogadására elegendő egyházakkal, — másrészről az évenkint 3000 számot meghaladó iskolázható gyermek oktatására megkivántató iskolákkal nem birván, népességének nagyrésze minden oktatás nélkül nőve fel, teljesen müveletlen állapotban marad s mint ilyen, mind a hazára, mind az emberi társaságra nézve, teljesen haszonvehetetlenné válik, amely körülmény részünkről annál fájdalmasabb lehet, mert, e város népessége csekély kivétellel protestáns lévén, a sötétségnek e komor éjjele épen azon felekezetre nehezedik, melynek hivatása volna, a világosság tudományával magát felékesitve, mások előtt példányképen tündökölni.

És honnan e gyászos, ez eléggé nem sajnálható körülmény?! Itt, — a kegyeletes emlékek tiszteletben tartása mellett, — egészen az ösök mulasztásaira kell utalnunk, mint saját mulasztásunkra fogna utalni egykor a jövő nemzedék, ha a setétség e rideg honából kivezetni elég erővel nem birnánk, vagy birni nem akarnánk; — de él bennünk a remény, miszerint a jövő nemzedék által, fel leendünk mentve a felelősség ama nehéz sulyától, melylyel a népnevelés ügyében, az előző kor az utókornak kétségtelenül tartozik; — él bennünk a remény, miszerint a városi hatóság patronusi kötelességeinél fogva is, egyetértve az erre különösen is hivatott és jogositott egyházi elöljárósággal, módokról és eszközökről fognak gondoskodni, melyek alkalmasak leendenek, e szomoru állapot mielőbbi teljes és tökéletes megszüntetésére; — él bennünk a remény, hogy e nemes város, népességének megfelelő egyházakkal s gyermekei számához arányositott népiskolákkal fog nemsokára meggazdagodni és hogy nem a messze távolban van már az idő, midőn e városnak nem leend egyetlen lakosa, ki legalább az elemi oktatás jótéteményiben ne részesült volna.

Ezen reményre feljogositnak minket, egyrészről a templom épitése körül naponkint felmerülő mozgalmak és eszmesurlódások, melyek nemcsak a kistemplommal, de egy más egyháznak is ujonan leendő felépittetésében határoztatnak, — másrészről azon tudat, hogy az elemi iskolák felállitása ügyében, még a mult évben, az illető egyházi elöljáróság részletes tervet dolgoztatott ki, mely tervjavaslatnak alkalmazásbavétele előttünk ismeretlen körülmények miatt egyidőre elhalasztatott ugyan, de azért ugy hiszszük, hogy az nem dobatott a levéltár molyainak eledelül.

Minő elvekre alapittatott e tervjavaslat, nem lévén alkalmunk abba belépillantani, nem tudhatjuk, de arról teljesen meg vagyunk győződve, hogy mindazon reformoknak keresztülvitelére, melyek Debreczenben, ugy a megfelelő egyházak épitése, mint a szükséges elemi iskolák felállitása, s átalában a népnevelés ügyének előmozditása tekintetéből szükségesek, azon egyházi adózási rendszer, mely jelenleg divatozik, felette csekély, és elégtelen; ily adózási rendszer mellett csak tengeni, de felvirágozni az egyháznak nem lehet soha.

Pedig ki van közöttünk, ki egyházunk felvirágzását szivéből ne óhajtaná és ki volna közöttünk oly elfásult keblü, ki az erejéhez mért terheket viselni magát vonogatni akarná; valóban ugy hiszszük senki sem, — amiből tehát önkint következik az, hogy az eddigi adózási rendszer teljes mellőzésével, egy uj, a szükségletnek megfelelő arányban felemelendő egyházi adózási rendszer kidolgozását és életbeléptetését mint a kivánt czélra egyedül vezetőt, mielőbb eszközlendőnek kell tekintenünk.

Nézzük meg Magyarország bármely kevés és szegény népességgel biró protestans egyházát, seholsem találhatunk oly nevetségig csekély egyházi adót mint épen Debreczenben, de egyszersmind, aligha találkoznánk azon szomoru körülménynyel is valahol, hogy iskolák hiánya miatt, a gyermekeknek legalább is fele része, minden oktatás nélkül lenne kénytelen felnevekedni.

E szörnyü baj gyors és gyökeres orvoslást kiván, ennek további és további halogatására, semmi körülmény bevehető okul nem szolgálhat; és mert a szent irás is azt mondja: elvész azon nép, mely tudomány nélkül való; — azoknak, kik a nép bizodalma által hivatva vannak e baj gyökeres orvoslására, a gyógyszer meghozásával késni már tovább alig lehet anélkül, hogy a népnek, a sötétség ez emésztő börtönöbeni sanyaruságaiért, nagyobb és sulyosabb felelősségterhet ne vonjanak vállaikra.

Ne késsetek tehát, óh ne késsetek soká!! adjátok meg a népnek templomait, adjátok meg annak iskoláit s legyetek meggyőződve, hogy azon olajrészeket, melyek a világosság lángjai által szükségkép felemésztetnek, a nép, melyhez a jó szerencse, ugy akarván, itt Debreczenben mindnyájan egyformán tartozunk — örömmel fogja mindenkor áldozni önmagáért és örömmel fogja üdvözölni a napot, melyben az illetők eme nagy elhatározása, tudomására jutand. — Gyujtsátok meg azért gyorsan a világosságnak fáklyáit, hogy a sötétben bojongó s az irás szavai szerint veszendőben lévő nép megtalálhassa az igaz utat, melyen a vallás, a haza s a társadalomnak hasznos tagjakint, térhessen ölébe vissza!!!

Ez átalános elvek mellett, bár e rövid s csakis az elvek fejtegetésére szánt czikknek, részletekbe bocsátkozni czélja nem lehetett, mindamellett futó pillantást vetni s röviden vázolni ama teendőket, melyek Debreczenben a népnevelés ügyének előmozditására szükségesek, feleslegesnek egyátalában nem tarthatjuk.

Ugyanazért a legőszintébb nyiltsággal kijelentjük elsőben is azt, hogy minthogy, — amint már fentebb is előadtuk, — a debreczeni prot. nagy népesség befogadására a meglevő három templom nem elegendő, még egy negyediknek alkalmatos helyen mielőbb leendő felépitése lenne eszközlendő, még pedig olyformán, hogy ha az egyház ennek keresztülvitelére elegendő alappal nem bir, eszközölje azt a meghatározandó adókulcs szerinti kivetés utján, — igy van ez az ország minden prot. egyházában, ettől visszariadni egyátalán fogva nem lehet, mert ezen eljárás, az igazság és méltányosság törvényein alapulván, az egyház méltóságával is leginkább összeegyeztethető, mig a koldulás, mely az egyházi szükségletekre nézve itt Debreczenben valóságos rendszerkép látszik elfogadva lenni, — csak lealázó, de czélra egyátalán fogva nem vezethető eszköz, — a kegyes adományok és hagyományokra való várakozás pedig mást nem eredményezhet mint azt, hogy amire az egyháznak mai napon van égető szüksége, azt talán egy század mulva teljesitheti.

A tehernek igazságos és méltányos alapon megosztása által sulya megkönnyebbül és a nagyszerü eredmények, annak viselését kedvessé is teszik a nép előtt.

Ami végre az iskolák felállitását illeti, e tekintetben ugy vagyunk meggyőződve, hogy a főiskola eddig is igénybe vett működése mellett, minden utczában, alkalmas helyeken legalább két fi és két leány- s igy tizenkét fi és tizenkét leány-, összesen huszonnégy elemi iskola, — melybe a már meglevő utczai leányiskolák befoglaltatnak, — lenne felállitandó. Ezen iskolákban tisztességes fizetéssel ellátott tanitók lennének alkalmazandók, kik tanitványaiktól, — a szegénysorsuak kivételével, kiket ingyen tanitani tartoznának, — még az egyházigyülés által meghatározandó mérsékelt tandijban is részesülnének. A felügyelet ezen iskolákra aképen lenne gyakorlandó, hogy az illető lelkész urakon kivül, kik az évi rendszeres vizsgálatokat megtartani s azok eredményéről az egyházi gyülésnek jelentést tenni kötelezteinének, — még az egyház-tanács kebeléből, minden egyes iskolára nézve, egy külön bizottmány lenne megválasztandó, melynek köréhez tartoznék folytonosan felügyelni arra, hogy az illető tanitók kötelességeiket pontosan teljesitsék, továbbá, hogy az iskola köréhez tartozó, iskolaképes gyermekeket időnkint összeirja, azoknak szüleit, az iskoláztatásra intse és buzditsa, az ezt tenni nem akaró szülék irányában kényszeritő eszközöket is használjon, hogy igy senki e város lakói közül ne maradhasson, ki legalább az elemi oktatás jótékonyságát ne élvezte volna.

Az ezen iskolák felállitására szükséges telkek adományozását és az épületek elkészittetését a nemes várostól mint az egyház főpártfogójától méltán várhatjuk, valamint azt is, hogy a népnevelés nagy czéljaira, évi budgetjébe bizonyos összegnek felvételét, egész készséggel fogja elhatározni, mely összeg befoglalásával lenne aztán elkészitendő az egyházi budget, mely egyszersmind, a felemelendő egyházi adó kulcsának kidolgozására is zsinórmértékül szolgálna.

Ezekben öszpontosulván véleményünk, a helybeli népnevelés szent ügyének előmozditása végetti teendőkre nézve, nem mulaszthatjuk el azokat az illetőknek figyelmébe, ismételve ujra ajánlani, biztositván egyszersmind őket aziránt, hogy e tekintetbeni elhatározásukat, a nép hálás elismerése és áldásai követendik.

Fráter Imre.

Tisza-hortobágy-körösi csatornaügy.

A magyar alföldön alig képzelhető nagyobb horderővel biró — s talán több üdvöst árasztó vállalat, mint aminő a rajta hosszu szalagban elvonulandó hajózható s öntöző csatornának létrehozása leend. E csatorna kiszámithatlan hasznai kétségkivül ép oly mérvben háramlanak gazdászainkra mint iparosaink és kereskedőinkre. Mennyire megkönnyitendi ez a fa- só, kő- s több ily anyag szállitását, melyeket eddig csak nagy bajjal sok költség, idő- és erővesztegetéssel nyerhetének: alig szükség mélyebb fejtegetésébe bocsátkozunk; mintszintén annak is, hogy amidőn a közelebb mult évihez hasonló aszály lepi el alföldünket, mily megbecsülhetlen kincscsel rendelkezendünk akkor, midőn nedvet szomjazó legelőink s szántó-földeinknek az öntözés által uj s üditő tápot adhatunk.

Aligha csalódunk, ha állitjuk, mikép a debreczeni — egykor országos hirü marhatenyésztés, melynek alábbszállását más mellékes nyomasztó viszonyok mellett, leginkább a tiszaszabályozás okozta legelőhiány idézte elé — csak akkor emelkedhetik régi hirére s jöhet ismét teljes virágzásába, ha a hortobágyi pusztát, öntöző csatorna hasitja át; nem is számitva a juhtenyésztést felette előmozditó azon véghetetlen előnyt, melyet az itató- és juh-förösztő elzárt öblök majdan eléidéznek.

Debreczen városnak a csatorna létesitése ügyében nemrég fölterjesztett kérvénye, legfelsőbb helyen is kedvezőleg fogadtatott, minek eleven bizonysága Abonyi István főkormányszéki tanácsos urnak az emlitett csatorna létesitése ügyében lett kiküldetése, ki e f. hó 12-kére ezen közelebbről városunkat és az alföldet felette érdeklő országos ügyben leendő tanácskozmányra az összes érdekelteket fölhivta. Mennyi-

re kiható eredményt szülend a tanácskozmány: arról közelebb részletesen szólandunk. Egyelőre olvasóink tájékozásául röviden megemlitjük, ami a csatornavállalat érdekében Debreczen város hatósága részéről a községtanács legközelebbi ülésében történt.

Polgármester Szöllössy János ur eléterjesztvén kir. biztos urnak a létesitendő csatorna ügyében az összes érdekelteket áldozatkészségre fölszólitó levelét: mindenelőtt ama nézetét nyilvánitá, hogy az, mit Debreczen e nagy vállalatnál áldozatul nyujthatna, csak parányiság s véleménye abban pontosul össze, mikép a csatorna létesitésének egyedüli czélhoz vezető módja a garantirozott vállalkozás, mely nélkül alig reméli, hogy csatornánk legyen. Ami az áldozathozatalt illeti, e tekintetben észrevétele

a) hogy készpénzt a város nem adhat, mert emberek emlékezetére soha annak a város nagyobb szükében nem volt, mint épen most.

b) Kölcsönnel sem járulhat a város, miután mai világban nagy kamatfizetés mellett sem igen kaphatni kölcsönpénzt, vagy ha igen, még e kedvező esetben is, a csatornaépitésbe befektetett kölcsöntőke sok — előre nemlátható esetlegességek miatt, veszélyezve lenne; mire például szolgálhat a tiszaszabályozás által Debreczen városra háramlott temérdek kár.

c) Kézimunkát szintén nem vállalhat a város, mivel a várost illető csatornavonal az egészhez mérve kevés, más részről pedig, ha vállalna a város, azt ismét vállalkozónak kellene átadnia, ami ismét saját terheltetésére lenne.

Bár a garantirozott vállalkozásra számitani alig lehet, — amenyiben az e vállalat létesitésére jelentkezett Riche belga bankár ajánlata legfelsőbb helyen határozottan visszautasittatott; azonban, hogy az alföld-tiszavidékiek a kért csatorna elkészitése által megvigasztaltassanak s a hajózható csatorna által egyrészről a kereskedés nyerjen nagyobb előhaladást, másrészről az alföldnek aszály által terméketlenné válható roppant mennyiségü földje az öntözés által jövedelmezővé tetessék és végre mivel a m. kormány is a várost áldozattételre szólitja föl: polgármester ur a községtanács elé az alább következő inditványt terjeszté, mely ha vagy elfogadható nem lenne, vagy módositást igényelne, módositása eszközöltessék.

Ez inditvány volt:

1.) Hogy sz. kir. Debreczen város azon tért, mely csatornának elfogadtatik s ásó- kapa alá jő, a maga határán a m. kormánynak ingyen szolgáltatja ki.

2.) Hogy a csatorna által a két part között megszakadandó közlekedést alkalmas hidakkal ellátandja.

Ez inditvány a községtanács ülésében viszhangra lelvén, ennek nyomán Debreczen város érdekeinek képviselésére a f. hó. 12-kére kitüzött nagy tanácskozmányban leendő részvételre alábbirtak küldettek ki: Szöllössy János, Frank Antal, Sárváry Ferencz, Kuthy István, Zöld János, Sánta István, Pfauschmid Kálmán, Molnár György urak.

Lelkünkből ohajtjuk, hogy a csatornaügy nagy kérdése oly sikerrel s oly előnyösen oldassék meg, hogy az, városunk és az alföld gazdászatának és kereskedelmének teljes fölvirágzására s közös jólétünk előmozditására szolgáljon.

Ez ohajunkhoz csupán azon nézetünket csatoljuk még, mikép e csatornaépités által Debreczenre csak ugy háromolhatik haszon, ha a csatorna a várostól nem távol vezettetik el. Nem kétkedünk egyébiránt, hogy Debreczen mint alföldünknek központja, kellő figyelembe vétetik s a csatorna a város közelébe vezettetik, mi magának a csatornavállalatnak hasznositása tekintetéből is kivánatos. Y.

Debreczeni hirmondó.

** A kertészetiegylet folyó hó 7-kén tartott választmányi ülésében a kiállitást rendező bizottmány, — a legközelebb tartott gyümölcs- és terménykiállitás költségeiről vezetett számadását mutatá be, — melyszerint a költségek levonása után 34 frt 81 kr. tiszta nyereség mutattatik ki. — Továbbá határozatilag kimondatott, hogy Girókuti P. Ferencz ur által a „Falusigazda“ czimü lap folyó évi 21-dik számából küldött 150 ingyen-példány, — melyben a debreczeni gyümölcskiállitási tárgy és névjegyzék foglaltatik — a debreczeni kiállitók és több egyleti tag közt osztassék ki. — Végül az alapszabályok értelmében az évenkint tartatni szokott tisztujitó-közgyülés határnapjaul 1865-dik évi januárhó 8-dika délutáni 3 órája, — helyiségül pedig a czeglédutczai Kaffkaháznál levő gyülésterme tüzetett ki.

☐ A magyar általános biztositótársulat debreczeni főügynöke, tekintélyes kereskedőink egyike: Berghoffer István ur lett.

☐ Reszler szinigazgató ur — mint a szinlapokon is tudatja — jövőre nézve a bérlők iránti figyelemből, a népelőadásokat bérletszünetben tartja s egyszersmind oly alkalmakkor mindenik hely árát leebb szállitja. Mindenesetre czélszerü intézkedés, mely okvetlenül megtermendi ohajtott gyümölcsét.

** A debreczeni jogakademia nyilvánossága felsőbb helyen is elismertetvén, az itt végzett ifjak, államvizsgára: Pesten, Nagyváradon, Kassán vagy Eperjesen, amelyik bizottmánynál tetszik — jelentkezhetnek.

⊙ A „Kolozsvári Közlöny“ egyik levelezője szerint a debreczeni állandó szinházat, Szerdahelyi Kálmán készülne kibérelni. Levelező állitása után e szinház pünköstkor nyilnék meg.

Meghaltak: Nov. 30. Piaczu. Baranyi János f. András 5 napos. Decz. 1. Közkórház. Özv. Szendrei Ferenczné Barna Zsuzsánna 30 éves. 2. Csapóu. Jándi Jánosné Varga Zsuzsánna 55 éves Czeglédu. Kozma Péter f. Mihály 1 hetes. 3. Pfiau. Kis Mihály l. Eszter $1\frac{1}{3}$ éves. Hatvanu. Vas István l. Juliánna 10 hónapos. Vargau. Nagy Imre l. Erzsébet 1 hetes. Szabó Sándorné Sós Erzsébet 47 éves. Közkórház. Kovács István 65 éves Czeglédu. Keresztesi Mihály l. Zsuzsánna 10 hetes. Piaczu. Szabó Sándor l. Erzsébet $1\frac{1}{4}$ éves. 5. Pfiau Horváth Gábor f. Gábor $\frac{1}{4}$ éves. 6. Ref. Isp. Barna András 72 éves. Csapóu. Szilágyi Jánosné Kis Erzsébet 36 éves. 8. Pfiau. Kis Imre l. Róza 4 hónapos. Hatvan Tasi József 45 éves.

Közügyek.

* A neszmélyvidéki borászati társulat f. hó 19-kére rendkivüli közgyülését hirdeti.

** A magyar gazdasági egylet jövő májusi tárlatán Pesten, a még mindig uralkodó marhavész miatt, szarvas-marha nem lesz kiállitva, csak juh és sertés. A gazdasági egylet lépéseket teend, hogy e kiállitás mentül nagyobb téren, például a városligetben legyen rendezhető.

** A magyarországi takarékpénztárak s az azok mellett netalán alakitandó zálogházak részére egy legujabban leérkezett kir. udvari rendelettel, a fenálló viszonyok s a mutatkozó szükséglet figyelemben tartásával, uj minta-alapszabályok oly meghagyással bocsáttattak ki, hogy az ezentul létesitendő ilyetén intézetek alapszabályai, kivétel nélkül, e minták szerint szerkesztve lesznek felterjesztendők. Az egyik minta a részvény-társaságok utján alakitandó, a másik a községek által létesitendő takarékpénztárakra, a harmadik pedig az egyes takarékpénztárak mellett alakitandó zálogházakra nézve lészen használandó. Jövőben a részvénytársulatok utján alakitandó takarékpénztáraknál azon irányadó elv lészen érvényesitendő, hogy a takarékpénztáraknak leginkább csak a szegényebb sorsu néposztály megtakaritott fillèreiből eredő tiszta jövedelme, ha nem is azonnal, de legalább idővel, lehetőleg ugyanezen néposztály javára fentartassék. Ezen elvből kiindulva, az illető minta-alapszabályokba azon határozat vétetett fel: hogy a részvény-társulatok által kibocsátott részvényeknek az üzlet utáni tiszta nyereményrészéből lassankint eszközlendő beváltás által, idővel oly önálló intézetek alakittassanak, melyek saját tőkével birván, nyereményöket kizárólag csak a betételek nagyobb kamatozására forditják. Minthogy azonban ezen beváltási részletnek tettleges alkalmazása már a méltányosság szempontjából is csak azon takarékpénztáraknál eszközölhető, melyek ennek érvényre történt emelése után alakittatván, részvénytársulati minőségüknek állandó fentartására igényt nem tarthatnak, az eziránti tárgyalásoknál azon elv lesz követendő, miszerint mindazon alakulandó takarékpénztári részvénytársulatok, melyek részvényaláirásukat még folyó évi julius hó utósó napja előtt befejezték, az eddigi mód szerint, azaz a részvények beváltásának kötelezettsége nélkül alakulhatnak meg; mig ellenben azon társulatok, melyek részvényaláirásukat f. évi junius hó utósó napján még be nem fejezték, részvényeiknek idővel eszközlendő beváltására, illetőleg alapszabályainak ehezképesti szerkesztésére köteleztetnek. Nehogy azonban az ez utóbbi osztályhoz tartozó részvénytársulatok létezése azok tiszta jövedelmének szerfeletti leszállitása által veszélyeztessék, az ezen társulatok által a részvények beváltására, valamint jótékony s közhasznu czélokra forditandó összegek magasságára nézve elhatároztatott, hogy a részvények beváltása, a részvénytőke utáni kamatok s a tartalék- s nyugdij-tőke alakitására szükséges járulékok levonása után fenmaradó évi tiszta nyeremény feleslegének 15%-ja. — jótékony czélokra pedig ugyanazon tiszta nyeremény feleslegének csak 10%-ja lészen forditandó, magától értetvén, hogy a fenálló, a részvények beváltásának kötelezettsége nélkül alakitott takarékpénztáraknak a mult évi nov. 25-ről kelt 19721 szám alatti udvari rendelvényben megállapitott azon kötelessége, hogy a jótékony és közhasznu czélokat évenkint tiszta jövedelmök feleslegének legalább 20%-al segitsék, ezentul is változatlanul fenntartatik. (S.)

Vidék.

** Az álmosdi helv. hitv. egyházban is felállittatott a kölcsön-takarékmagtár s ez idő szerint mintegy 70—80 köböl a magtári készlet.

** Kassán f. h. 18-kán szintén megülték Vörösmarty halálának évfordulóját. A szinházban diszelőadás volt s az „Áldozat“ czimü tragoedia került szinre. Előadás előtt az összes személyzet a „Szózat“-ot éneklé. A közönség tömegesen vett részt ez emlékünnepélyen.

** Nagyváradról irják, hogy Kazinczy Viktor, Biharmegye volt alkotmányos törvényszéki ülnöke mult hó 27-kén elhunyt. Béke a köztiszteletben álott férfiu emlékére!

☐ A nagyváradi jogakademiai ifjuság „jogász-olvasókör“ létesitésén munkál.

Irodalom.

** Szini Károly jelenleg Rousseau négy nagy müvét magyaritja. E müvek: 1.) A vallomások. 2.) Emil, vagy a nevelésről. 3.) A uj Heloise. 4.) A társadalomról. E müvek magyar kiadásban mintegy 150 ivre terjednek s ezek ára félhavonkint kibocsátandó négyives füzetekben, füzetenkint 40 krban van megállapitva. Mind a négy mü, aláirás utján 12 frt, mely összeg két vagy négy részletben is fizethető s ez is csak akkor, ha az aláirások kellő száma (500) biztositja a kiadást. Egyelőre a kiadó csak aláirásokat kér. Lakása, hová az aláirások czimzendők: Pest 3 dob-utcza 4-ik szám. Gyüjtőknek 5 példány után, tiszteletpéldány biztosittatik

Gazdasági tizparancsolat.

(Folytatás.)

Mivelés 1861-ben.

A gyümölcsös tavaszszal gyümölcsfákkal beültettetik.

A megtrágyázott veteményes kertet a gazdasszony gondviselése alá veszi és ott a szükséges vetemény mellett egy kevés kendert és dohányt is mivel. És mivel itt csak a váltógazdaság keresztülviteléről lehet szó, a kertről ezután csak akkor szólunk, mikor annak is trágya kell.

TÁRCZA.

Agarász hestóriák.

Nadányi Imrétől.

(Folytatás.)

Szükségesnek látom édes fiam veled tudatni, — folytatá atyám — hogy katonává lettemnek nem roszaság, tanulni nem akarás vagy korhelykedési vágy voltak okai, hanem főleg oly családi viszonyok, melyeket rokonaim iránti kegyeletből kell elhallgatnom. Ellenállhatlan vitézi indulatot is érezvén magamban, háborus időkben nemzetemet és szép hazámat véremmel védelmezni a francziák ellen: Debreczenben würtenberg-huszárnak beállottam.

A Rajna partján állott táborba érkezvén, az őrmesterhez vezettetém. Közép magasságu, valódi magyar tekintetü erőteljes férfiu volt ez. „Kinek hivnak fiam?“ kérdezé. „Nadányi Józsefnek!“ — válaszolám. „Melyik megyéből?“ „Biharmegyének sárréti járásában fekvő Puszta-Kovácsiból!“ feleltem a további kérdésre. Ugy hát egy járásból söt szomszédosok vagyunk, mert én nagy-bajomi fi vagyok, Bagdi Mihály a nevem. Vágj a markomba öcsém! fiamnak fogadlak s lesz gondom rád a csatatéren. Tudsz irni, olvasni? „Tudok!“ Irjad hát fiam énhelyettem is, vágom én a franczíát tehelyetted is!“ Vágta is ő ugy, hogy nem én, hanem száz ujoncz is előrehaladhatott a nyiláson:, melyet Bagdi csinált. Strassburg mellett kétszázan huszárok előörsön valánk, midőn egy fa mel lől egy franczia vadász engem vakszemen lőtt s ájulva buktam le szijhátu fakómról. Oroszlán-erővel és bátorsággal ragadt fel Bagdi; kötőfékével bokáimat hirtelen nyeregkápájába köté s harczolva, több száz franczian keresztül vive biztos helyre. Bagdinak köszönöm hogy élek s te is fiam, hogy most a kemencze mellett hallgathatod szavaimat. Mióta hazakerültem, háromszor irtam hajdani vitéz őrmesteremnek, hogy jöjjön haza s atyámkint eltartom. „Nem untam még meg fiam József, nemzetem, hazám és királyom szolgálatát; ha megunom, hozzád megyek pihenni,“ — viszonzá unszolásaimra. Irt későbben, s tudtomra adá, hogy Bécsben kórházi főfelügyelőül alkalmaztatott s jó dolga van.

Áldjad fiam, velem együtt porait, a nagybajomi ns. Bagdiakkal együtt, kik közül ő, atyád megtartója származott!

A csallóközi „Cziczka“ agár, nemsokára hazaérkeztem után, a vármegye minden lovagias földesurának ismeretségébe vezetett engem.

Az agarász-társaság elnökségét gróf Rhédey Lajos administrator vállalta el, ki nov. 1-ső napján évenkint, körlevél által bizonyos napra összehivta a társaság minden tagját a péterszegi erdő alatt levő dombra, mely maig is „Czéh dombjá“-nak neveztetik, rajta történvén több éven át az agarász-czéh gyülése, tanácskozása és kiindulása.

November 15-dikétől kezdve az egész hó végéig szokott társaságunk együtt agarászni s minden tagnál egy egész napot mulatott az agarász-compania; a nagyobb birtokosok pedig, mint a gr. Csákyak, Rhédeyek, két-három napon át a legnagyobb magyar vendégszeretettel láttak minket el, cselédeinkkel lovaink és agarainkkal együtt.

Puskás vadászatok söt czélbalövések is gyakran történtek fogadásból Bojti (fájdalom utósó) Beleznay czimboránknál vig vacsorázás után kezdett beszélgetés közben sámsoni Reviczky László *) — kivel akkor először voltam együtt — azt mondja nekem: Jók jók agaraid Józsi pajtás, látom, de nem csudálom a sikon; erősebb az agár a nyulnál s addig üzi, mig végre a kigyaloglott nyulat meggyilkolja; — de el mersz-e hozzám jönni Sámsonba? Ha a homok-hegyek, buczkák, omlások és erdők közt fogják a nyulat agaraid, megadom, hogy igazán jók; addig csak jó tüdejöket s gyaloglási erejöket ismerem el.“ — „Fognak-e Sámson körül agaraid nyulat?“ kérdém. „Na igen, válogatva“ — lön a válasz. „Ha fognak a tieid, melyek látom a sikon mindig hátul lantolnak s egy nyulat sem érnek, ugy a buczkák közt az enyimek is fognak. Elmegyek hozzád; a kijelölt napra megjelenek Sámsonban.“

Másnapra odaérkezésem után Cziczkám három fiával: a Hektor, Daru és Fattyuval kimentünk agarászni. Mindig a homok-hegyek felől jártam agaraimmal, melyek csakhamar hat nyulat fogtak el. „Látom hogy itt is jók agaraid, — kiálta Reviczky — s annálfogva gyere haza.“ „Nem megyek biz én. Ha ide fárasztottál, öletem nyulaidat, mig birják sikhoz szokott agaraim; megfogják azok a hetediket is.“ — Ismétli Reviczky a „gyere hazá“-t! „Nem megyek biz én, még hátra van a nyolczadik nyul is“! — Ekkor nyargalva jő hozzám Reviczky: „Ne irtsd már ki egészen nyulaimat, hagyj magnakvalót; én is szeretem ezeket üzni. Tudom szereted a bort. Válaszszad teli pinczémből a legnagyobb hordóban levő jó bort s legyen az a tied, ha nem öleted tovább nyulaimat.“ — „Áll! — mondám, a legnagyobb hordó borért életben hagyom nyulaidat palizsnáknak.“ — A Reviczky udvarába érvén, titkon meghagyám Győri Ferke nevü — katonakorombeli hü lovászomnak: „Járd be Sámsonnak minden utczáját s amint csak torkodon kifér kiáltsad, hogy akibort ihatnék, jöjjön naplemente előtt a Reviczky udvarába.

Fideliter bekiabálta a veres Győri az egész Sámsont. Öt óra tájban megtelt az udvar emberrel. Reviczky rablóknak vélte őket, mignem igy szóltam hozzá: „Add ide a pinczekulcsot“! — Kinyitva a zárokat elválasztám a legnagyobb hordót. „Köteleket alá! — kiálték — s huzzátok fel“! — A volt a szerencsés, kinek kötél jutott; öregek, ifjak, aszszonyok, leányok, gyermekek huzták a hordót, mint a csökmei sárkányt. „Csapot belé“! — kiálték — s mikor ez is megtörtént, igy szóltam az összesereglett néphez: „Igyátok meg a sárréti agarászok és agarak egészségeért és megemlegessétek, hogy azok nemcsak a sikon gyalogolják el a nyulat, hanem a sámsoni homok-hegyek, buczkák és erdők közt is.“ — „Éljenek a sárréti agarászok és agarak“! — harsogá egész Sámson, — éljenek, éljenek! — Nem alhatánk a kiabálások miatt egész éjen át. A nép nagy része ittason dőlt el az udvaron, kapunk előtt és csak kevesen juthattak saját hajlékaikba, vetett ágyakra.**)

(Folyt, köv.)

*) Egy volt atyámnak legjobb barátai közül, ki ruházat, háztartás és életmódban őseinket követé az egyszerü égben, bár nagy birtoku s igen gazdag volt. N. I.

**) A vendégszerető háziur, hogy a mulatságból semmi se hiányozzék, öt hegedüs czigányt is hozata. Megjegyzendő hogy az öt Astóf maradék közül kettő vak, egy siket volt; a negyedik mankón járt s az ötödik, 10 éves gyermek volt. N. I.

Szinház.

(Sz. T.) December 3. Bihari István jutalomjátékaul e szinpadon először: „Az aradi vérmenyekző.“ Drama 4 felv. Irta Berényi Antal. Bihari (Béla) a vak királyt sok gonddal és sikerrel személyesité s terjedelmes hangját, dicséretére legyen mondva, ezuttal a hevesebb jelenetekben fékezni igyekezett. Bokody (II. István) egyes helyekbe beletalálta magát, de utósó jeleneteiben az öröm s lemondás összeolvadó szinezése, tökéletesen nem sikerült. Foltényiné (Ilona) jól játszott s szavalata a végjelenetekben az átmelegültség nemes tüzétől tündöklött. — Zöldy. (Othmár) dicséretreméltólag, Foltényi (Pál), Szakál Róza (Iréne), Szakál (Geiza) kielégitőleg feleltek meg szerepeiknek. A többi szereplő is igyekezetet tanusitott. A korán elhalt tehetséges iró müve s a társulat szintén tehetséges és munkás tagja Bihari, több közönséget érdemlett volna

Decz. 4. Szathmáry L. asszonynak, a pesti nemz. szinház tagjának vendégfellépteül: „Esmeralda, a szép czigány-leány.“ Dráma 6 felv. Irta Hugo Viktor, forditotta Pály Elek Gervaiset Szathmáry L. assz. személyesité, még pedig kitünőleg. Remekül sikerült azon jelenete midőn leányát feltalálván, végtelen örömében szépségét magasztalja s szemlélésével be nem telik. Kifogásunk egyedül hangját illette, mely érczteljességét már részben elveszitvén, a hevesebb érzelmek kifejezésére erőtlen s gyakran reszketeg. Zöldyt (Don Claude Frollo) ha csak börtönjelenetében láttuk is, eleget élvezénk. Foltényi (Quasimodo) reményünk felett jól. Szakál Róza (Esmeralda) jelesül, Fehérvári (Clopin) dicséretesen játszottak. Bokody gyönge Phoebus volt. Közép számu közönség.

Decz. 5. Szathmáry L. assz. búcsúfellépteül: „Porta szemébe.“ Vigjáték 2 felv. Labiche és Martini után Feleki. Zajos tetszés; középszámu közönség.

Decz. 6. „Brankovics György.“ Dráma 5 felv. Irta Obernyik Károly. A kisszámu közönség ez este valóságos müélvezetben részesült; Zöldy (Brankovics) mesterileg alakitott s önmagát multa felül. Bihari, Szakál, Szakál Róza szintén jól feleltek meg szerepeiknek, de Bihariné (Mora) trilláit a szavak végén örömmel elengedtük volna. Társulatunk ezen ifju tagjától a tehetséget el nem vitázhatjuk, de a modorosság, (mi a vidéki kisebb közönség előtt hatályos lehet ugyan, de a müveltebb izlést szerfelett sérti) annyira vérévé vált, hogy a természetes szavalást és játékot most már szántszándékkal kerülni igyekszik.

Decz. 7. „Legjobb az egyenes ut.“ Vigjáték 1 felv. Irta Koczebue, forditotta Jakab I. és „Choufleuri ur otthon lesz.“ Vig operette 1 felv. Franczíából forditotta Tarnay Pál, zenéjét szerzé Offenbach. A vigjátékban Zöldyné, mint mindig ugy most is hatalmas Krebszné volt s Fehérvárival (Krum Illés) együtt, több izben felderité a közönséget. Foltényiné (Amália), Zöldy (Murten), Horváth (Kobak) kedvvel játszottak s Szakál, Vakl Fridriket helyes felfogással személyesité. Az operette, mely itt először adatott s könnyed zenéjével a hallgatóság tetszésétvivá ki, eléggé összevágólag ment. Foltényi mint Choufleuri elemében volt s Mezey Petterman comicai szerepében othonos volt. Felemlitendők még: Reszler, (Babylas), Timárné (Ernestina) s Kőrössy Ilka (Blandardné). Közönség szép számmal, mi kiáltó bizonyitéka annak, hogy az uj darabok, különösen az Offenbachféle kedélyes operettek, a halgatóság szinházba való édesgetésére hasznos szolgálatot tehetnének.

Decz. 9. Népelőadásul: „Varázsfátyol.“ Tüneményes tündérrege 3 felv. Scribe után Szerdahelyi. E darab felől már több izben nyilvánitván véleményünket, elemezése által csak ismétlésbe bocsátkoznánk.

A luczernás tavaly megtrágyázott felébe gazdánk árpát vet és közébe luczernát.

A luczernás ujontrágyázott részében lesz törökbuza, aztán bükköny, azután ismét törökbuza-takarmány.

A tartalékluczernásba jön elébb bükköny, azután törökbuzatakarmány, azután összesz megtrágyáztatik és télire fölszántatik.

I-ső szakaszban van a mult öszön vetett rozs azután lesz bükköny, azután törökbuzatakarmány és télire felszántatik.

II-ik szakasz trágyáztatik és tavaszszal répával miveltetik; összel répa után rozstakarmánynyal bevettetik jövendőre.

III-ik szakaszban gazdánk törökbuzát termeszt, és szedés után trágyázni kezdi.

IV-ik szakaszban rozsaratás lesz; a tarlóban répát még nem lehet mivelni, mert a föld erejét kiméini kell.

V-ik szakaszban bükköny-, azután törökbuza-takarmány termesztetik, s télire felszántatik.

VI-ik szakaszban megforditva elébb törökbuza, azután bükköntyakarmány, és télire fölszántatik.

Amint látható, az idén is gond volt forditva arra, hogy bükköny is törökbuza is különböző időkben legyen vetve, u: m. bükköny van vetve kora tavaszszal az V. szakaszban és a tartalékluczernásban; későbbre, rozskaszálás után, az I-ső szakaszban és még későbbre, törökbuzatakarmány után, a luczernásban és a VI. szakaszban. Törökbuza kora tavaszon elébb a luczernás felében trágya után és a VI. szakaszban, később bükköntyakarmány után a tartalékluczernásban és V. szakaszban, később, harmadik termésül, bükköntyakarmány után az I. szakaszban.

Legyen itt röviditség okáért egyszer-mindenkorra megjegyezve, hogy gazdánk minden szakaszt, melybe tavaszszal bármiféle vetés jön, télire fölszánt és hogy a trágyázásból amit összel elvégezhet, télire beszántja.

Várható termés.

A luczernásb. árpaszalma, minthogy már trágyázva van, 1 holdon	25	mázsa.
Egy kis vágás luczerna a tarlóban	15	„
Trágyázott törökbuzatakarmány	50	„
Ugyanott bükköny	40	„
Ismét törökbuza	50	„
A tartalékluczernásban, 2 holdon, trágyázatlan bükköntyakarmány	50	„
törökbuzatakarmány	60	„
I. szakaszban, már meg levén trágyázva, rozstakarmány, 40 mázsájával	100	„
bükköny	100	„
törökbuza, 50 mázsájával	125	„
II. szakaszban répa, 625 mázsa szénáért.	250	„
III. szakaszban törökbuzakóró	50	„
IV. szakaszban rozsszalma	62½	„
V. szakaszban, még trágyázatlan levén, bükköntyakarmány csak	62½	„
törökbuzatakarmány csak	75	„
VI. szakaszban törökbuzatakarmány	75	„
bükköntyakarmány	62½	„
Összesen:	1352½	mázsa.

Magtermésül várható 1861-ben.

40 v. árpa, 75 v. törökbuza és 50 v. rozs, összesen 165 v.

Az 1352 mázsa takarmányból lesz 2704 mázsa, vagy 270 szekér trágya. Trágyázás alá kerül az egész tartalékluczernás és a III. szakasz, összesen 4½ hold; esik holdjára 60 szekér trágya.

Mivelés 1862-ben.

A luczernásnak fele már be van állva, a másik felét gazdánk árpával és közébe luczernával beveti.

A tartalék-luczernást már most egészen megtrágyázni jut trágya és a fris trágyába elébb törökbuza-, azután bükköny-, azután ismét törökbuzatakarmány fog teremni.

I. szakaszba vet árpát lóhernel.

II. szakaszba, jön rozs-, bükköny-. törökbuzatakarmány.

III. szakaszba trágyába répa.

IV. szakaszba törökbuza.

V. szakaszba rozsaratás.

VI. szakaszban lesz bükköny-, azután törökbuzatakarmány, melynek nyoma fel fog töretni és érni hagyandó rozs alá el fog készittetni s azzal be fog vettetni.

Termés:

A luczernásban:		
1 hold luczerna az első évben csak	40	mázsa.
1 hold árpaszalma	90	„
egy kis vágás a tarlóban	15	„
A tartalék-luczernásban, 2 holdon törökbuzatakarmány trágyában	100	„
bükköntyakarmány	80	„
törökbuzatakarmány ismét	100	„
I. szakaszban árpaszalma	62½	„
egy kis vágás lóher a tarlóban	37½	„
II. szakaszban rozs, már trágyázott földben	100	„
bükköny	100	„
törökbuzatakarmány	125	„
III. szakaszban répa 625 mázsa, szénáért	250	„
IV. szakaszban törökbuzakóró	50	„
V. szakaszban rozsszalma	62½	„
VI. szabaszban bükköntyakarmány	62½	„
törökbuzatkarmány	75	„
Összesen:	1325	mázsa.

Szemtermés várható.

A luczernásban árpa, 1 holdon	40	véka.
I. szakaszban árpa, 2½ holdon	100	„
IV. szakaszban, trágya nélkül, törökbuza	75	„
V. szakaszban, trágya nélkül, rozs	50	„
összesen:	265	véka.

Az 1325 mázsa takarmány ad 2650 mázsa trágyát. Ebből a IV. szakasz kap, holdjára 70 szekérrel, 175 szekeret; a tartalékluczernás 60 szekérrel és a kertnek is juthat ismét 30 szekérrel.

Mivelés 1863-ban.

A kert 30 szekér trágyával meghordatik.

A luczernás egészen beáll.

A tartalékluczernás 60 szekér trágyával meghordatik és abban elébb törökbuza-, azután bükköny- és ismét törökbuzatakarmány miveltetik.

I. szakaszban most először jön a lóher kasza alá, melynek 3-dik hajtása leszántatván, tisztabuzával bevettetik jövendőre.

II. szakaszban árpa lóherrel vettetik.

III. szakaszban rozs-, bükköny-, törökbuzatakarmány kaszáltatik.

IV. szakasz megtrágyáztatik; abban répa terem és összsel rozstakarmánynyal bevettetik jövendőre.

V. szakaszban törökbuza terem.

VI. szakaszban őszi rozs arattatik.

Termés:

A luczernás régibb felében már	60	mázsa.
A luczernás ujabb felében még csak	40	„
A tartalék-luczernásban, 2 holdon törökbuzatakarmány	100	„
bükköntyakarmány	80	„
ismét törökbuza	100	„
I. szakaszban, 2½ holdon, két vágás lóher, holdjára 45 mázsát számitva	112½	„
II. szakaszban árpaszalma	62½	„
A tarlóban egy kis vágás lóher	37½	„
III. szakaszban rozs-, bükköny-, törökbuzatakarmány, összesen	325	„
IV. szakaszban trágyában répa, 625 mázsa	250	„
V. szakaszban törökbuzakóró, még csak	50	„
VI. szakaszban rozsszalma, még csak	62½	„
Összesen:	1280	mázsa.

Szemtermésül várható.

II. szakaszban árpa, 40 vékájával 100 véka.

V. szakaszban törökbuza, még trágyázatlan lévén, csak 75 véka.

VI. szakaszban rozs, hasonlólag még trágyázatlan lévén, csak 50 véka.

Az 1280 mázsa takarmány után lesz 2560 mázsa vagy 256 szekér trágya. Ebből, holdjára már 80 szekeret számitva, 200 szekér vitetik az V. szakaszra, a mivel eddigi szolgálata jól meg van fizetve és le van kötelezve szépen jövendőre.

A tartalékluczernásnak ismét jut 56 szekér trágya.

(Folyt. köv.)

Egyveleg.

Beniczky Emil fiatal iróink, e hó 1-én, életének 26-dik évében Törtelen elhunyt. Béke lengjen sirja fölött!

Pesten a hagymáz nagyban uralkodik. Alig győzik elhelyezni a kórházakban, a naponkint nagyobb számmal jelentkező betegeket.

Fölszólalás. Mután a kecskeméti ágost. evang. egyház által templom-épités javára kibocsátott sorsjegyekből számosan vásároltak a vidékiek közül, bár a huzás rég megtörtént, eddig csak a legfőbb nyertes számok tétettek közzé hirlapilag, azon kijelentés mellett, hogy a többi nyertes szám a sorsjegyek elárusitóihoz fog megküldetni; miután ily uton több közbejöttekett akadály miatt sokan nem jutottak tudomására a nyertes számoknak: több felmerült felszólamlás következtében tisztelettel felhivatik a kecskeméti ágost evang. egyház, hogy, a nyert számokat a fürgyakkal együtt a „Vasárnapi s Polit. ujság“-okban, vagy „Pesti Napló“-ban közzé tenni sziveskedjék. Ha több ilynemü nyertes szám sokszor egész hasábokat tölt is be, ezeknek is fog bizonyosan hely adatni. — E fölhivás fölvételére a „Vasarnapi Ujság“ t. szerkesztője tiszteletiel felkéretik. Többen.

A londoni királyi dalszinház igazgatója Gye Frigyes — mint egyik prágai lap irja — a napokban Prágában volt s az ottani német szinház koloraturénekesnőjének Téréy Antóniának, — miután a „Sevillai borbély“ Rozinájában hallá, — hizelgő ajánlatokat tön vendégjátékra.

Sorshuzások. Az 1864. évi államsorsjegyek decz. 1-én tartott bécsi sorshuzásának eredménye. Kihuzattak a következő seriesek: 414, 808, 813, 1309, 1528, 1892, 2571, 3758. Az egyes nyeremények következő számokra estek: 813 ser 31 sz. nyer **250.000** frtot; 1309 ser. 98 sz. ny. **25, 000** frtot; 3758 ser. 56 sz. ny. **15.000** frtot: 414 ser. 94 sz. nyer **10,000** frtot; 813 ser. 9 sz. és 1528 ser. 95 sz. **5000** frtot; 1309 ser. 36 sz., 808 ser. 69 sz. **2000** frtot; 1309 ser. 62 sz. 808 ser. 49 sz., 1309 ser. 30 sz., 808 ser 52 sz, 1892 ser. 68 sz. és 813 ser. 58 sz. **1000** frtot; 808 ser. 47 sz., 3758 ser. 97 sz., 1892 ser. 47 sz., 808 ser. 93 sz. 3758 ser. 47 sz. 1892 ser. 8 sz., 414 ser. 7 sz., 808 ser. 20 sz., 414 ser. 38 sz., 3758 ser. 32. 1309 ser. 45 sz., 2571 ser 62 sz., 1892 ser. 14 sz., 1892 ser. 87 sz. 1892 ser. 45 sz. nyernek **500** frtot; 1309 ser. 38 sz., 808 ser. 56 sz., 1528 ser. 69 sz., 813 ser. 77 sz., 414 ser. 24 sz., 808 ser. 33 sz., 3758 ser. 34 sz., 414 ser. 97 sz., 3758 ser. 18 sz., 1309 ser. 70 sz., 2571 ser. 66 sz., 1309 ser. 48 sz., 813 ser. 20 sz., 3758 ser. 10 sz., 3758 ser. 39 sz., 2571 ser. 92 sz. 808 ser. 71 sz., 2571 ser. 21 sz., 2528 ser. 62 sz., 3758 ser. 45 sz., 1309 ser. 6 sz., 414 ser 78 sz., 1892 ser. 88 sz., 3758 ser. 19 sz., 3758 ser 37 sz., 813 ser. 11 sz., 1528 ser. 98 sz., 2571 ser. 39 sz., 1309 ser. 14 sz. **400** frtot. Minden egyéb, a fentebbi seriesekben foglalt szám nyer **135** frtot.

A Windischgrätz-jegyeknek ugyanaz nap történt huzása következő eredménynyel ment végbez: 20,000 frtot nyer a 61,059 sz., 2000 frtot a 80,276 sz., 1000 frtot a 62,770 és 78,199 sz., 500 frtot a 75,036 és 90,117 sz., 100 frtot a 69,527, 19,781, 95,928, 596, 73,469, 26,606, 1138, 95,938 és 75,493 sz.

Szerkesztőségi nyilt levelezés.

R. L. Nánás. Gyönge kisérlet, mely ha napvilágot látna, előbbutóbb magunkra vonnók Kegyed méltó neheztelését. Pedig mindenkivel békében szeretünk lenni.

T. J. urnak. A küldeményeket vettük s használni fogjuk. Az 5-dik pontra vonatkozólag, sajnálattal megjegyezzük, hogy oly nagy terjedelmü munka, lapunk szük körén kivül esik. Rövidebbeket mindenkor szivesen fogadunk.

Terménytár.

Debreczen. Decz. 10-kén (Heti üzleti-szemle.) A terményüzletben uralkodó pangás a héten sem szünt meg és a gabnanemüek további csökkenést szenvedtek. A heti vásárra behozott czikkek következően keltek el: tiszta buza: 2 frt—2 frt 40 kr; rozs 1 f. 15 — 20 kr; árpa 90—95 kr. zab 80—90 kr; kukoricza 1 frt—1 f. 10 kr. Köles 1 frt 25—40. Időjárás száraz és hideg. (R.)

Debreczen. Decz. 6. (Kicsinyben.) Tiszta buza 2 frt 30 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rozs 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. kukoricza 1 frt 25 kr. zab - frt 80 kr. köles 1 frt 50 kr. Egy mázsa szalonna 25 frt. széna 1 frt 15 kr. szalma - frt 40 kr. 1 font szalonna 36 kr. disznóhus 16 kr. marhahus 13 kr. só 9 kr. 1 itcze disznózsir 50 kr.

Baromvásár. Egy pár jármos ökör 130 frt. egy pár vágó tehén 95 frt. negyedfü tinó párja 100 frt. harmadfü tinó párja 80 frt. rugott borju párja 57 frt. igás ló párja — frt. sertés párja 30 frt. juh párja 16 frt.

H. Böszörmény. Decz. 5. — T. buza 4 frt 16 kr. kétszeres 3 frt — kr. rozs 2 frt 40 kr. árpa 1 frt 80 kr. zab 1 frt 60 kr. tengeri 1 frt 20 kr. köles 2 frt 40 kr. 1 mázsa szalonna 25 frt. 1 font marhahus 12 kr.

Érmihályfalva. A decz. 1-én tartott heti vásárban a termények s élelmi czikkek ára következő volt: Tiszta buza mérője 2 frt 40 kr. kétszeres 1 frt 70 kr. rozs 1 frt 10 kr. tengeri 1 frt — kr. árpa 1 frt — kr. zab - frt 80 kr. bükköny - frt — kr. lednek - frt — kr. köles 1 frt 80 kr. kása vékája 1 frt 30 kr. paszuly 1 frt 60 kr. kendermag 1 frt 20 kr. kolompér vékája 60 kr. lencse itczéje 5 kr. borsó 5 kr. zsir — kr. olaj 20 kr. szalonna mázsája 36 frt. szalonna fontja 40 kr. serteshus 20 kr. marhahus 11 kr. hizott liba 2 frt 20 kr. sovány 1 frt 20 kr. tojás darabja 2 kr. (V.)

Margitta. Decz. 2. — Tiszta buza 2 frt 20 kr. kétszeres 1 frt 50 kr. rozs 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. zab 1 frt — kr. tengeri 1 frt 50 kr. 1 mázsa szalonna 32 frt. 1 font marhahus 11 kr. (H. J.)

Nagyvárad. Decz. 6. — T. buza 2 frt 40 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rozs 1 frt 23 kr. árpa - frt 90 kr. zab - frt 60 kr. tengeri 1 frt 3 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna — frt. széna - frt — kr. 1 font marhahus 13 kr.

Nyiregyháza. Decz. 3. — A mai napon tartott heti vásárunkon, a gabnanemüek ára következő volt, u. m. tiszta buza 2 frt 60—70 kr. kétszeres 1 frt 60—70 kr. rozs 1 frt 30—35 kr. árpa 1 frt. 5 kr 1 zab 80—82 kr. tengeri uj 1 frt 5—10 kr. köles 1 frt 20—30 kr. kása 2 frt 70—80 kr. paszuly - frt — kr. (K. B.)

Tasnád. Decz. 2. — T. buza 2 frt — kr. kétszeres 1 frt 20 kr. rozs 1 f. — kr. árpa - f. — kr. zab - f. 50 kr. tengeri 1 frt 20 kr. köles 2 frt — kr. egy mázsa szalonna 32 frt. széna - frt 36 kr. egy font marhahus 11 kr. (A. L.)

Tokaj. Decz. 2. — T. buza 6 f. — kr. kétszeres 4 f. 20 kr. rozs 3 f. 20 kr. árpa 2 f. 80 kr. zab 1 frt 80 kr. tengeri 1 fr. 20 kr. kompér 1 frt — kr. 1 mázsa liszt 0. sz. 11 frt 50 kr. 1. sz. 9 frt 50 kr. szalonna 28 f. - kr. széna 1 f. — kr. 1 font marhahus 12 kr. bornyuhus 9 kr. 1 itcze ó bor — bikfa kr. öle 7 frt 50 kr. (Z. J.)

Bécsi börze árfolyama.

Deczember.		5.	6.	7.	8.	9.
5%-es Metalliques	100 frt.	71.	70.90.	70.75.	—.—.	70.85.
5%-es nemzeti kölcsön	100 frt.	79.40.	79 60.	79.55.	—.—.	79.75.
1860 sors. kölcsön	100 frt.	94.—.	93.80.	93.65.	—.—.	92.95.
Hitelintézet részvényei		176.—.	175.70.	184.90.	—.—.	173.90.
Bankrészvények		780.—.	779.—.	778.—.	—.—.	778.—.
Londoni váltók		116.60	116.80.	116.45.	—.—.	116.70.
Ezüst	100 frt.	116.—.	116.25.	116.25.	—.—.	116.50.
Arany	1 db.	5.59.	5.58.	5.58½	—.—.	5.58.

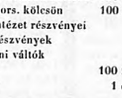

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán, 1864. Deczember 1-jétől kezdve, további rendelésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.

		óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este
Pest	„	6	25	reg.
Czegléd	„	9	27	„
Szolnok	„	10	27	„
Püsp.-Ladány	„	1	26	délu.
Debreczen	„	3	—	„
Nyiregyháza	„	4	28	„
Tokaj	„	5	25	este
Miskolcz	„	7	29	„
Kassa	érk.	10	34	„

II. Bécs és Pestről Nagyváradra Arad felé.

		óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este
Pest	„	6	25	reggel
Czegléd	„	9	27	„
Püsp.-Ladány	„	1	58	délután
B.-Ujfalu	„	3	13	„
Nagyvárad	érk.	4	38	„

III. Bécs és Pestről Arad felé.

		óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este
Pest	„	6	25	reggel
Czegléd	„	9	47	„
Szolnok	„	11	2	„
Mezö-Tur	„	12	39	délután
Csaba	„	2	56	„
Arad	érk.	5	—	„

IV. Kassáról Pest és Bécsig.

		óra	perez	naprész
Kassa	ind.	5	—	reg.
Miskolcz	„	7	52	„
Tokaj	„	9	35	„
Nyiregyháza	„	10	34	„
Debreczen	„	12	12	délb.
Püsp.-Ladány	„	1	45	délu.
Szolnok	„	4	44	„
Czegléd	érk.	5	41	este
Pest	„	8	37	„
Bécs	„	6	—	reg.

V. Nagyváradról Pest és Bécsig.

		óra	perez	naprész
Nagyvárad	ind.	10	6	délelőtt
B.-Ujfalu	„	11	34	„
Püsp.-Ladány	érk.	12	48	délután
Czegléd	„	5	41	este
Pest	„	8	37	„
Bécs	„	6	—	reggel

VI. Aradról Pest és Bécs felé.

		óra	perez	naprész
Arad	ind.	10	15	délelőtt
Csaba	„	12	14	délben
Mezö-Tur	„	2	32	délután
Szolnok	„	4	22	„
Czegléd	érk.	5	33	este
Pest	„	8	37	„
Bécs	„	6	—	reggel

A közállomásokróli indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendtben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam-vasuttársaság személy vonataihoz csatlakozólag, a személy-vonatok mindkét irányban naponkint kétszer fognak közlekedni, miről annak idejében részletes tudósitás fog közé tetelni.

A vasuthoz csatlakozó posta-kocsik menetrende.

Arad—Szeben, Ind. Aradról naponkint este 7 órakor. — Érk. Aradra naponkint reggel 3 ó. 35 perczkor. (Az utasok korlátlan fölvétele mellett).

Nagyvárad—Kolozsvár, Ind. Nagyváradról naponkint este 6 ó. 30 perczkor. — Érk Nagyváradra naponkint reggel 6 ó. 40 perczkor. (7—8 utas fölvétele mellett).

Nyiregyháza—Beregszász, Ind. Nyiregyházáról naponkint reggel 7 órakor. — Érk. Nyiregyházára naponkint este 5 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Nyiregyháza—Szatmár, Ind. Nyiregyházáról vasárnap, szerda és csütörtök este 6 ó. — Érk. Nyiregyházára hétfő, szerda és szombat reggel 3 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Nyiregyháza—Nagybánya, Ind. Nyiregyházáról hétfő, kedd, csütörtök és szombat este 6 ó. — Érk. Nyiregyházára vasárnap, kedd, csütörtök és péntek reggel 2 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Tokaj—S. A. Ujhely, Ind. Tokajból naponkint este 7 órakor. — Érk. Tokajba naponkint reggel 4 ó. 30 perczkor, (3 utas fölvétele mellett).

Miskolcz—Eger—Pest, Ind. Miskolczról naponkint reggel 5 órakor. — Érk. Miskolczra naponkint este 6 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Lőcse, Ind. Kassáról naponkint éjjel 12 órakor. — Érk. Kassára naponkint éjjel 12 ó. 15 perczkor, (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Przemysl, Ind. Kassáról szerda és szombat délután 2 órakor. — Hrk. Kassára hétfő és péntek éjfelén 10 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Munkács—Szöpcsk, Ind. Kassáról naponkint éjjel 12 ó. 30 perczkor. — Érk. Kassára naponkint éjjel 12 ó. 50 perczkor, (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Vácz, Ind. Kassáról hétfőn reggel 2 órakor. — Érk. kassára pénteken reggel 10 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Az igazgatóság.

*

HIRDETMÉNYEK.

88dik ÁRJEGYZÉK
az „István" gőzmalom
gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A.	asztali dara nagy szemü	12	frt.	—	kr
B.	ugyanaz apró	12	„	—	„
C.	dara középszerü	10	„	—	„
0.	királyliszt	11	„	—	„
1.	lángliszt	10	„	—	„
2.	montliszt	9	„	—	„
3.	zsemlyeliszt	8	„	—	„
4.	fehérkenyérliszt 1-ső rendü	6	„	—	„
5.	ugyanaz 2-dik „	5	„	—	„
6.	barnakenyérliszt	3	„	60	„
	Kétszeresliszt	4	„	40	„
	Rozsliszt 1-ső rendü	5	„	20	„
	Rozsliszt 2-dik rendü	3	frt.	—	kr.
00.	árpakása	12	„	—	„
0.	árpakása	11	„	—	„
1.	árpakása	9	„	40	„
2.	árpakása	8	„	—	„
3.	árpakása	6	„	—	„
4.	árpakása	5	„	—	„
	Árpaliszt	2	„	20	„
	Dercze	1	„	60	„
	Lábliszt 1-ső rendü	2	„	20	„
	„ 2-ik „	1	„	60	„
	Korpa	—	„	90	„
	Buzaalj	1	„	80	„

☞ Mindon zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elviteltől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállitja.

Debreczen 1864. Decz. 1.

Eladó ház.

Csapóu. 361. sz. alatti ház, 65½ öl külső földjével szabad kézből s igen kedvező feltételek alatt örök áron eladó. Értekezhetni tekintetes Kovács Sándor ügyvéd urnál, darabosutcza szegletén. 2—3

Biztos szerkezetü

Petroleum-lámpák

konyhák, mühelyek, folyosók, boltok, lakszobák, vendéglő termek stb. világitására 70 krtól felfelé minden árban.

Biztos foku, nem explodeálható — szagtalan — kétszer rectificalt

Petroleum-folyadék

fontja csak 28 krért, kapható

Szepessy Antal
városház alatti norinbergi és diszáru-kereskedésében
3—4

Hirdetmény.

Az élet-, tüz- s annak idejében a jég-károk biztositása s azok szabályos megbecsülése és gyors megtéritése tekintetéből s igy a nagy közönség érdekéken, helybeli volt főügynök, néhai Farkas Ferencz ur halálával, az özvegynő javára, az első magyar általános biztositótársulat főügynökségét elvállalván s müködésemet már meg is kezdvén: midőn ezen — az eddigi kezelésen semmit nem változtatott biztositási rendszer folytatásáról, a nagy közönséget értesiteni szerencsém van: egyszersmind tudatni bátorkodom, hogy minden körömhöz tartozó biztozitási ügyben, személyzetemmel együtt, ugy testületeknek, mint a birtokos osztálynak és egyeseknek teljes készséggel szolgálni s eljárásom által mindenkinek becses bizalmát s megelégedését kiérdemelni, legfőbb nyereségemnek tartom.

Biztositási irodám jövő ujévtől is, az eddig használt helyiségben, egyháztér 1584. számu Farkasház első emeletében marad.

Kelt Debreczenben 1864, decz. 8,

Berghoffer István
főügynök.

1—3

Hirdetés.

A debreczeni 23-dik számu telekjegyzőkönyvbe foglalt czeglédutczai 29-dik szám alatti s 10,885 afrtra becsült ház és utána való földje, mely fele részben ifj. Némethy János csődtömegéhez tartozik, 1865-ik évi január 18-kán s ha akkor el nem kelne, február 23-kán délután 2 órakor a helyszinén; — továbbá ugyanazon telekkönyvbe irt 1 hold és 855 □ öl, 2000 afrtra becsült ujkerti szőllő, mely egyrészben hasonlóul a Némethy János csődtömegéhez van csatolva, 1865-ik évi január 19, szükség esetében február 24-kén d. u. 2 órakor a helyszinén tartandó árverésen el fog adatni. — Az árverési kedvező feltételek megtekinthetők alólirtnál.

Novelli Ede
tömeggondnok.

508/1864. jk. Hirdetmény.

H. Böszörmény város tanács-törvényszéke részéről köztudomásra juttatik, mikép h. böszörményi izraelita lakos és boltos kereskedő Schwarcz Mózes ellen, saját bejelentésére, a csőd elrendeltetett s ideiglenes tömeggondnokul Lengyel János, perügyelőül viszont Sáffrány Lajos urak kineveztettek.

Minek folytán, a hitelezők összejövetelére határidőül jövő 1865-ik évi januárhó 4-ik napja, oly kijelentéssel tüzetik ki, miszerint az illető hitelezők, kereset-leveleiket, szükséges okmányokkal fölszerelve, e városi tanács törvényszéke, mint csődbirósághoz, a kitett határidőre, okvetlen terjeszszék be

Kelt H. Böszörményben 1864. évi novemberhó 17-én tartott tanács-törvényszéki ülésből.

H. Böszörmény város tanács-törvényszéke
2—3

1379/1864. Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhirré tétetik, hogy Arany János csapóutczai 594. számu 800 afrtra becsült háza és külsőfölde 1865-ik évi január 25, szükség esetében február 25-ik napjainak d. u. 3 óráin a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján biróilag el fog adatni. — Az árverési föltételek a telekhivatal irodájában megtekintethetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telelekkönyvi tanácsának 1864. nov. 9-kén tartott üléséből. 1—3

1274/1864. tk. Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke, mint telekkönyvi tanácsa részéről közhirré tétetik, hogy Kiss Istvánnak s Ágoston Teréziának hatvanutczai 3655 sz. a. levő s 2124 afrtra becsült házok jövő 1865 évi január 12. s szükség esetében február 16-dik napjain d. u. 3 órakor, a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján biróilag el fog adatni. — Az árverési feltételek a városi telekkönyvi hivatalban megtekintethetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864, október 12-kén tartott üléséből 2—3

Eladó vagy haszonbérbe kiadó tanyaföld.

Néhai Farkas Ferencz ur fekvőségeihez tartozó Papp Lajos-féle elepi hét és fél nyilas tanyaföld, vagy örökáron eladó, vagy haszonbérbe kiadatik. Többet Berghoffer István családi gondnoknál.

Papirkereskedés-nyitás!

A helybeli és vidéki t. cz. közönségnek ezennel tisztelettel jelentem, miszerint papir- és irószer-kereskedésemet, helybeli lakos t. cz. Csanak József ur piaczutczai háza alatti boltban megnyitottam. — Mit is midőn a t. cz. közönségnek tudomására juttatok, — az ezen szakban való megrendeléseknek pontos és lehető jutányos áron leendő kiszolgáltatását biztositom.

Debreczenben 1864, decz. 4.

Schwarcz Máté m. k.
papir- és irószer-kereskedő.

2—3

1341/1864. Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhirré tétetik, hogy néhai Szénási József örökhagyó, péterfia külvárosi 220 afrtra becsült 2996 számu háza folyó évi deczember 23. s szükség esetében 1865-ik év január 27-dik napjain d. u. 3 órakor a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján biróilag el fog adatni. — Az árverési feltételek, végrehajtásra kiküldött törvényszéki főjegyző Kiss Imre urnál megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864, okt. 26-kán tartott üléséből.

2—3

1333/1864. Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhirré tetetik, hogy özv. Bőr Istvánnénak gyermekeivel közösen birt vargautczai 2069 számu 8 hold 100 □ öl külső földével együtt 700 afrtra becsült háza folyó évi deczember 22-ik s szükség esetében jövő 1865-ik évi január 22-ik napjain d. u. 3 órakor a helyszinén tartandó nyilvános árverésen biróilag el fog adatni. Az árverési feltételeket Tóby István törvényszéki tanácsnoknál, mint a városi telekkönyvi tanácsnak az árverés megtartására kiküldött tagjánál megtekintethetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864, aug. 24-kén tartott üléséből.

3—3

Legujabb

nagy pénzkisorsolás, 2 millió 651,250 márka,

melynél csak nyervények huzatnak,
biztositva az államkormány által.

Egy egész eredeti állami sorsjegy ára				7	frt o. pap. pénzb.		
Egy fél	„	„	„	„	3½	„ „ „	„
Két negyed	„	„	„	„	3½	„ „ „	„
Négy nyolczad	„	„	„	„	3½	„ „ „	„

17,500 nyervény között találtatnak fõnyervények márkákban: 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 2-szer 25,000, 2-szer 20,000, 2-szer 15,000, 2-szer 12,000, 2-szer 10,000, 1-szer 7500, 5-ször 5000, 7-szer 3750, 85-ször 2500, 5-ször 1250, 105-ször 1000, 5-ször 750, 130-szor 500, 245-ször 250, 10,900-szor 117 stb.

A huzás kezdődik f. é. deczember 15-kén

A világ legtávolabb részein *ismert és általánosan kedvelt üzleti jeligém alatt*

„Isten áldása Cohn-nál!"

a főnyervényt eddig már 18-szor fizettem ki.

Külföldről érkező megbizásokat, melyekbez a sorsjegy ára bárminő folyó *papirpénzben*, vagy hasonértékü *bélyegekben a legtávolabb* helyekre *titoktartással és gyorsan* személyesen hajtok végre és a *hivatalos számjegyzékeket és nyereménypénzeket* az eldöntés után azonnal megküldöm.

Cohn Láz. Samson,
bankár Hamburgban.

4—4

Márton László
diszmü-kereskedése

részéről tisztelettel értesittetik a t. cz. közönség, miszerint a legjobb hirben álló bel- és külföldi gyárakból megrendelt áruczikkei már megérkeztek s különösen

karácsonyi, ujévi és névnapi ajándékul

alkalmas czikkekkel nagyválasztékban ellátott raktára, a legkényesebb izlést is képes kielégiteni.

Legjutányosabb áron kaphatók:

Bördiszmü-áruk u. m. pénz- és szivartárczák, varrókészlettel ellátott disztokok, utikészletek és kézi-táskák.

Porczellánfélékből thea- és asztali-, továbbá virág- és diszállvány ékitésére, ugyszinte iró- és öltöző-asztal felszerelésére alkalmas készlet

Öntöttvasból a legválozatosabb s kiválólag diszes alakzatu óratokok, gyertyatartók, levélnyomók, tintatartók és kenyérkosarak.

Különös figyelmet érdemelnek: a legujabb divatnak megfelelő készületü ***fa-áruczikkek*** u. m. dohány- és szivartartók, kesztyüdobozok, irószerekkel ellátott szekrénykék, thea-, czukor-, eczet- és olajtartók, pipere-tükrök és hévmérők.

Illatszerek Európa leghiresebb gyáraiból minden kivánalmat kielégitő nagyválasztékban.

Gyermekjátékok s ezek között különösen olyanok, melyeknek használata nemcsak szórakozást nyujt, hanem a gyermek gondolkodó tehetségét is fejleszti s elméjét élesiti.

Tajtpipák, szivarszipkák s mindenféle dohányzási készletek

Ezen kivül nagyválasztékban kaphatók: szobaszőnyegek, pokróczok, férfi és női lábbelik, bőr- és posztókesztyük, nyakkendők, sapkák, függönyékek, kitünő jóságu varrótük, pipere-asztal fölszerelésére mindenféle czikkek, különösen elefántcsont-, szaru- és mégafésük; — alpacca és chinai ezüst asztali készletek, vadászeszközök, nyergek, kantárok, zabolák, lovagló ostorok és uti bőröndök.

☞ Végre ***Quenczer és fia*** pesti kalapgyárosok gyáraiból ezen üzletnél levén bizományban, legujabb divatu kalapok nagy választékban jutányos áron kaphatók.

☞ Cs. királyi és herczegi udvarok által pártolt ☞

Dr. BÉRINGUIER

Növénygyök-hajolaja

Mint csalhatatlan szer az emberi nem hajzatának fentartására, erősitésére és szépitésére, sőt még oly esetekben is, hol a hajak kimenése és korán őszülese már beállott: meglepő eredménynyel használtatott. **Dr. Béringuier növénygyök-hajolaja** gátolja a kellemetlen korpa és sömör képződését; a hajnak élénk fényességet, kellemes simaságot és ruganyosságot kölcsönöz s igy minden előkelő pipereasztalnak valójában diszére s nélkülözhetlenné válhatik.

A hoszszasb használatra elegendő egy üveg ára 1 frt o. é

Növény-hajfestőszere

tokban s a szükséges 2 kefécskével, 2 csészével 5 fr o. é.

Minden szakértő és az összes fogyasztók által, mint a czélnak teljesen megfelelő és általában ártalmatlan szer ismertetett el, a haj és szakál, valamint a szemöldöknek tetszés szerinti bármely árnyalatában való festésére, anélkül, hogy a bőrt bekeverné, vagy bármi szagot hagyna maga után; használása könnyü s az e festőszer által nyert hajszinezet igen természetes. A festés után, mely tartós és erős, a szokott módon jó hajkenőcs vagy tiszta olaj, tetszés szerint használtathatik.

Dr. SUIN de BOUTEMARD illatos fog-pépje

Ujabb czimjegyek *ARANY* és lilaszin
1 csomag 70 krajczár,
½ csomag 35 krajczár.

az elismert legczélszerűbb, megtisztitott és teljesen alkalmas anyagokból összeállitott készitmény, a fogak és foghus tisztán s épentartására azokat sokkal gyorsabban és biztosabban tisztitja minden eddig ismert és használt szernél, anélkül, hogy a fogak zománczát a legkevésbbé is megsértené és midőn erősitőleg s jótékonyan hat, egyszersmind az egész szájüregnek igen jótékony friseséget ad.

Bejegyzett *védjegy*

Dr. LINDES tanár

Növ. rúd-hajkenőcse.

Ezen, a legczélszerűbb mű-vegyészi eljárás szerint **tisztán növényi alkatrészekből** nagy gonddal összeállitott **rúd-hajkenőcs** igen jótékonyan hat a haj növésére, amennyiben azt hajlékony minőségben [illegible] a hajnak szép, természetes fényt kölcsönöz s emelkedett [illegible] a választék szilárdan tartására különösen alkalmazható. Ára eredeti darabokban 50 uj krajczár.

Bal. olajbogyó-szappana.

E legujabb vegyészi tapasztalatok szerint készitett **olajbogyó-szappan**, megfelel nemcsak tisztitó, hanem puhaságot és friseségei előidéző tulajdonságainál fogva minden **teljesen jó** egészségi szappanra való igényeknek, minélfogva minden [illegible] hathatós napi mosdószer [illegible]

(Eredeti csomagokban 35 kr. o. é.)

☞ Mind e kitünő szerek **a valódiság jótállása mellett** Debreczenben kaphatók egyedül: **Rothschneck Károly** gyógyszerész és **Geréby és Hannig** Széchenyi[illegible] szegletén levő kereskedésében.

Kiadó: a debreczeni szinügyegylet.

Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

Debreczen. 1864. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Melléklet: Előfizetési fölhivás, a „Bécsi Hiradó" politikai napi lapra.